
SPIS ALFABETYCZNY

zawartych przedmiotów w trzech Tomach
z roku 1827f28.

*Liczba rzymska oznacza Tom, zwyczajna stronicę,
kursiv nazwiska autorów.*

Alkohol, z różnych substancy I, 367.

Amalgamma, do zwierciadeł I, 221,— do posrę-
brzania miedzi i żelaza III, 334.

Aparaty: do chłodzenia rozcieków I, 454— do filtrowania II, 435— do grzania wody III, 31— do długiego zachowania gorącej wody III, 61— do pracowania wśród dymu i szkodliwych wyziewów III, 158— do wstrzymania szkodliwego wpływu wiatrów na kominy III, 254— do wyciągania galarety z kości III, 139 i 303— do wymierzania promieni lub średnic ciał okrągłych I, 65— do okazywania liczby obrotu kół u machin lub powozów I, 68— do topienia wosku za pomocą pary I, 143— do chłodzenia piwa I, 192— do tegoż użytku *Wagenmanna* III, 345— **Psykter** zwany, do chłodzenia rozcieków I, 454— do smarowania panwi i czopów u machin II, 89— ostrzegający o niebezpieczeństwie z ubytku wody w kotłach parowych II, 284— do wytapiania łoju II, 292— do fabrycznego prania owczej wełny III, 15— do zdeymo-

wania widoków perspektywicznych III, 177 — do hamowania koni zhlukanych III, 321 — do filtrowania II, 435.

Atmosfera, o wpływie na nią wierzchnich warszt ziemi I, 204.

Atrament, trwały I, 220 — sympatyczny czarny II, 332.

Bawełna, powrozy i liny z baw: II, 210 — szkodliwość noszenia baw: na gołéy skórze I, 361.

Beczki, oczyszczanie zatęchłych I, 215 — inny sposób III, 415 — na zachowanie oleju tamże.

Bielenie, włókna lnianego I, 331 — papieru, przędzy, tkanin lnianych i bawełnianych za pomocą chlorku wapna I, 441 — szellaku do politory I, 457.

Bielizna, wywabianie rdzawych plam z téyże I, 112.

Bociany, przecucia tychże III, 221.

Bóty, nieprzemakające, I, 459.

Budowle i Budownictwo:

O budowlach fabrycznych I, 113 — o trwałości drzewa do budowli i sposobach nadawania im téyże I, 147 — lodownia I, 149 — kuchnia angielska I, 164 — przenośne domy II, 221 — o cementach i zaprawach mularskich II, 348 — sposób nadania trwałości dachówkom II, 427 — wiadomość o machinie do wyrabiania gontów I, 185 — Bengalskie iastrychy czyli polepy II, 431 — Pokost ochronny na metalowe rynny, dachy i konduktory piorunowe II, 441 — mocny stolec dachowy III, 151 — budowanie kominów III, 251.

Bulwa, winny z téyże napóy I, 464.

Buraki, cukrowe II, 112 (patrz także Cukier z buraków).

Butelki, smótkowanie tychże II, 417.

Bydło, wykadzanie stajen w czasie zarazy I, 106 (patrz także Weterynaryja i Zwierzęta domowe.)

Cementy, i zaprawy mularskie II, 348.

Chemii, patrz *Clement Desormes*.

Chleb, wpływ na zdrowie pyłowego i razowego I, 362 — wypiekanie II, 242 — piec pickarski do tegoż II, 286 — z drzewa III, 222 — z kartofli III, 316 — z dextryny III, 301 — suche drożdże do chleba II, 437 — Debreczyński i kwaśne ciasto do tegoż III, 403.

Chlorek wapna, do wybielania papieru, przędzy, tkanin lnianych i bawełnianych I, 441 — pastelki na cuchnący oddech II, 99.

Chloryna, użycie w rolnictwie II, 442.

Chłodzenie, patrz Aparaty.

Cieplica roślinna, II, 123.

Cieplik. Ilość tegoż z rozmaitych materyałów palnych III, 11 i 135, (patrz także *Clement Desormes*).

Clement Desormes.t Wyjątki z chemii stosowaney do sztuk i rzemiosł, mianowicie: O sztuczném oświećaniu III, 1 — świeće łoiowe, woskowe, olbrotowe III, 114 — margarynowei stearynowe II, 10 — gaz olejny do oświećania III, 115 — z węgla kamiennego 123 — o ciepliku 125 — o węglu drzewnym 126 — o drzewie 127 — o węglu kamiennym 128 — o torfie 129 — Ilość cieplika z różnych materyałów palnych 135 — o pędzie rozgrzanego powietrza w kominach III, 231 — gorzenie węgla drzewnego 232 — gorzenie kamiennego węgla 235 —

- byżość rozpalonego powietrza w kominach 242 — Wpływ wiatrów na pęd powietrza w kominach 254 — aparaty do wstrzymania szkodliwego wpływu wiatrów na kominy 256.
- Colberg**, narzędzie tegoż do wymierzenia odległości i wysokości przedmiotów I, 119.
- Cukier**, z buraków I, 188, II, 228 — z soku klonowego I, 350 — ilość wprowadzonego do Anglii w jednym roku III, 108 — sposób wyrobienia z krochmalu kartoflanego II, 313.
- Cynk**, zmiękczenie tegoż I, 112.
- Czernidło**, do skór I, 467.
- Człowiek**, o jego sile fizycznój I, 1.
- Czyszczenie**, z brudów tkanin wełnianych, bawełnianych i iedwabnych II, 430.
- Dachówki**, sposób nadania im trwałości II, 427 — z lanego żelaza III, 153.
- Dachy**, pokost ochronny na metalowe II, 441 — stolec lekki i mocny III, 151.
- Deptak** koński cylindryczny I, 395.
- Dextryna** i iey użytek III, 293.
- Domy**, przenośne II, 221.
- Drób**, hodowanie tegoż I, 219.
- Droga**, podziemna pod Tamizą czyli *Tunell* I, 225 — twarda i trwała w ogrodach II, 333.
- Drożdże**, postrzeżenia względem tychże II, 436 — węgierskie do chleba II, 437. — Też same drugi raz III, 403.
- Drzewo**: znaki zupełnój dojrzałości i bliskiego zepsucia I, 41 — wytrzymałość I, 62 — o wytrzymałości budowlanego i sposobie nadania mu téy własności I, 147 — przyrządzanie do kunsztownych wyrobków I, 198 — przesadza-

nie starych II, 433 — wpływ księżycy II, 137 — ogrodzenia z drzew zrosłych II, 364 — jako materiał palny III, 127 — gorzenie drzewa III, 237 — ilość ciepłika przy spaleniu III, 11 i 136 — chleb z drzewa III, 222 — klin elastyczny do użytku przy piłowaniu III, 332.

Drzewa owocowe: ochronienie od przymrozków I, 219 — rozmnażanie II, 328 — sposób chiński rozmnażania III, 308 — ratowanie uszkodzonych od mrozu II, 146 — hodowanie uszlachetnionych prosto z ziarenek II, 419 — masę do szczepienia II, 431 — zabezpieczenie od mrówek II, 431 — powiększenie rodzajności II, 443 — skuteczność wstrząsania III, 112.

Dupin, o sile fizycznój człowieka I, 1 — o postępach przemysłu i oświecenia we Francji I, 369.

Dyament, mikroskopy z dyamentu I, 209 — sztuczny II, 208 — obrachowanie wartości II, 335.

Dyastaza, III, 293.

Dym, aparat do pracowania wśród dymu (patrz także komin).

Działa nowe II, 109.

Elektryczność, wpływ téżże na fermentacyą winną, na krystalizacyą rozmaitych soli, fermentacyą i zsiadanie się mléka III, 286.

Emalia do glinianych naczyń: platynowa II, 107 — złota 108.

Fabryki, o budowlach fabrycznych I, 113 — wykaz szkodliwych bez pozwolenia policyi nie mogących się zakładać we Francji III, 94.

Farba trwała do pokrywania drzewa i żelaza III, 334.

- ochronny pokost na metalowe dachy, rynny i t. d. II, 441.
- Farbowanie, na czarny kolor II, 287.
- Fermentaeya, wpływ oleynego pokrycia III, 87—
elektryczności III, 286.
- Filtra do wody I, 214— aparat do filtrowania II: 435.
- Flaszki, sposób wydobycia utkwionéy zatyczki szklanéy II, 333.
- Francya, postępy iéy w przemyśle i oświeceniu I, 369.
- Futra, zabezpieczenie tychże od mólów I, 223.
- Fuzya, patrz Strzelba.
- Galareta, z kości I, 338— III, 47 i 139.
- Garbarstwo, ulepszenia I, 210— II, 94— szyszki sosnowe do garbowania III, 110.
- Garnczarstwo; ulepszenie I, 212; patrz także Emalia.
- Gaz do oświećania: ze smoły I, 213— z oleju III, 115—z węgla kamiennego III, 123.
- Georginy, rozmnażanie pełnych II, 110— sposób otrzymania wiele kwiatów II, 111.
- Głos ludzki, o przesyłaniu do wielkiéy odległości III, 225.
- Gnóy, patrz Nawóz.
- Gołąb, poczta gołębia II, 334.
- Gonty, wiadomość o machinie do robienia I, 185.
- Gorzelnictwo: Porównanie żyta z kartoflami na wódkę I, 164— przerabianie kartofli na gorzałkę I, 408— wódka z porostu islandzkiego I, 220— postrzeżenia nad drożdżami II, 436— wpływ oleynego pokrycia na fermentujące rozcički III, 87— o dyastazie i dextrynie III, 293— machina do tarcia gotowa-

- nych kartofli III, 325 — aparat do chłodzenia zaciéru III, 345.
- Gorzenie**, drzewa III, 237 — węgla drzewnego 232 — kamiennego 235.
- Gotownia**, patrz Kosmetyczne przedmioty.
- Groch**, zachowanie zielonego I, 110.
- Gruszki**, wino szampańskie z tychże III, 224.
- Gummi-Damar**, żywica do lakierów I, 364.
- Guziki**, żelazne kolorowe 203.
- Hachette**, o uchodzeniu powietrza w atmosferę I, 78.
- Hortenzje niebieskie** II, 110.
- Jabłka**, zachowanie II, 333. (patrz także *Owoce*).
- Jagody**, wieloletnie tychże zachowanie III, 400.
- Jaskułki**, aby gniazd nie lepiły na murach II, 330.
- Jarocki**, o nowym owadzie I, 75.
- Jastrychy bengalskie** II, 431.
- Jazda**, o wielkości siły pociągowej przy różnej prędkości iazdy III, 379.
- Jedwabniki**, hodowanie I, 363.
- Introlligatorstwo**, ulepszenie w oprawianiu książek I, 110.
- Kamienie**, hartowanie miękkich I, 111 — skleianie młyńskich II, 278.
- Kanały**, rznięcie tychże I, 222.
- Kapelusze**, uprawa słomy do tychże II, 445.
- Kapusta**, zachowanie kwaszonej I, 467.
- Kartofle**, pożytek z roli w porównaniu ich z żytem I, 164 — przerabianie na gorzałkę I, 408 — zachowanie III, 334 — hodowanie z nasienia III, 188 — z niekraianych III, 416 — użycie do czyszczenia tkanin wełnianych, bawełnianych i jedwabnych II, 430 — zamiast

- klein do wapna II, 441— do wypieku chleba III, 316— do dextryny na wódkę, chleb, syrop, piwo, gumę III, 293— machina do tarcia gotowanych III, 325— nawóz pod kartofle I, 177— postrzeżenia nad uprawą I, 347— skutek obrywania kwiatów z krzaków II, 330.— Sposób wyrabiania cukru II, 313.
- Karuk**, z rybich łusek III, 362.
- Kasztany**, mączka z tychże do umywania rąk I, 109— słodkie w naszym klimacie II, 434.
- Kit**, do porcelany, szkła, kamieni II, 446— sposób zdejmowania z szyb szklanych III, 224.
- Kléy wodotrwały** III, 109— z końskich kości III, 86— ściągaczy 85— z rybich łusek III, 362.
- Knoty**, ulepszone do świec łożowych II, 332— do lamp nocnych III, 418.
- Kocioł parowy**, ostrzegający o niebezpieczeństwie z ubycia wody II, 284.
- Kolory**: doświadczenie trwałości tychże na tkaninach, i przędzy II, 330.
- Koło wodne** ulepszone III, 350.
- Kołowrót konny**, przenośny III, 15— deptak cylindryczny I, 395.
- Kominy**: teoria kominów III, 238— o pędzie w nich rozgrzanego powietrza III, 231— wpływ wiatrów 254— aparaty do wstrzymania tegoż, 256— budowanie bez rusztowania 251— użycie pary wodnej do sprawiania pędu III, 337.
- Kompas polski Jastrzębowski** I, 360.
- Kompozycja metaliczna**, z miedzi i cyny I, 225.
- Koniczyna**, suszenie téż I, 110— o machinie do wyłuszczenia nasienia I, 182.

- Konic**, ochrona dla tychże od much I, 109 — aparat do brania miary na chomonty I, 365 — podkowy zimowe I, 368 — użyteczność stalowych II, 188 — sposób na zastarzałą ścięzbę I, 468 — uzdeczka do hamowania zhułkanych III, 321 — ściernisko końskie pod Paryżem I, 68 — używanie mięsa końskiego, użytkowanie z kości, krwi, włosów, ścięgaczy, tłuściości, kopyt, tamże — o sile tychże w zaprzęgu u kołowrotu III, 384.
- Kopal**, bezfarbny lakier z tegoż I, 468.
- Kości**, o wydobywaniu z nich galarety I, 318—III, 47 i 139.
- Kosmetyczne przedmioty**: mąka z kasztanów do umywania rąk I, 109 — sposób na piegi I, 460 — czernienie włosów II, 221 — ruż II, 223 — mydło do wybielania i zmiękczenia skóry II, 439.
- Krauze**, o wytrzymałości drzewa, stali, żelaza I, 62 — narzędzia do wymierzania ciał okrągłych I, 65 — obrotomiar I, 68.
- Krochmal**, patrz *Dextryna*.
- Księżyc**, o wpływie tegoż na drzewa i rośliny II, 137.
- Książki**, ulepszenie w oprawie tychże I, 110.
- Kuchnia**, poprawiona angielska I, 154.
- Kule**, ulepszony kształt do strzelania III, 163.
- Kurki**, mechanizm do zastąpienia tychże w wodobiorach II, 86.
- Kwiaty**: sposób przeciwko robakom w wazonach II, 434 — skutek obrywania zkrzaków kartoflanych II, 330 — patrz także *Hortensye* i *Georginy*.

Lakier, biały z szellaku I, 325 — wybielanie szellaku I, 457 — kopalowy bezbarbny na spirytusie I, 468.

Lampy, daszek do strawienia dymu u argandzkich I, 152 — gabinetowa dla dam II, 98 — knoty do nocnych III, 418.

Lekarskie przedmioty: szkodliwość noszenia bawełny na gołym ciele I, 361 — skutek chleba razowego i pytłowego I, 362 — sposób na piiiawki, iżby się łatwiły czépiąły I, 365 — zachowanie piiiawek I, 463 — sposób na nagiotki I, 460 — na wściekliznę I, 461 — (dwa razy) — na kurcz w łytkach I, 462 — na solitera tamże i 463 — na ukąszenie osy tamże — na otrucie grzybami II, 325 — na konwulsycie II, 217 — na każdy rodzaj spieczenia II, 326 — na cuchnący oddech II, 99 — proszki do zębów tamże — na oduczenie nałogowego pianaństwa II, 103 — na prędkie wytrzeźwienie piianych III, 418 — na febrę II, 104 — na ból zębów tamże — na szkorbut tamże — na zatrucie miedzią II, 105 — ostrzeżenie względem wściekłych zwierząt II, 104 — o transfuzji krwi II, 105 — wykaz fabryk i rękodzielni wpływających na zdrowie, których bez pozwolenia policyi nie wolno po miastach zakładać we Francyi III, 94.

(Co do zwierząt, patrz *Weterynaryja*).

Leśnictwo, patrz *Drzewo*.

Léwary ołowiane, szkodliwość tychże II, 436.

Lipa, tkanki z łyka I, 204 — jako materyał opałowu III, 14.

Listy, pieczętowanie tychże II, 332.

Lodownia, Pana Hawkins I, 149—nadziemna III, 274.

Łóy, wyskwarzanie tegoż II, 292— III, 6, i 276— czyszczenie 110— rafinowanie 281— stearyna z łoiu 283— ilość wyprowadzanego do Anglii III, 108.

Machiny: do młocenia, patrz **Młocarnia**— do windowania worów p. **Winda**— parowa Perkinsa I, 205— parowa obrotowa Dra *Mile* I, 235— także Pana *Smirnow* I. 359— do tkania i postrzygania sukien, tudzież czesania wełny I, 206— koński cylindryczny deptak I, 395— kołowrót koński przenośny III, 27— do robienia gontów I, 185— do tarcia gotowanych kartofli III, 325— pneumatyczna o iednym cylindrze z podwójnym wypędem powietrza III, 328— do gniecienia nasion oleynych II, 198— do wyrzynania w drzewie dziur kwadratowych II. 280— do czyszczenia ulic po miastach II, 323— do mielenia szmat na papier II, 337— kompozycya metaliczna do panwi I, 215— aparat do smarowania czopów i panwi u machin II, 98— użycie talku do smarowania II, 220.

Maneż konny, patrz **Kołowrót**.

Masło, zachowanie świeżego III, 417.

Materace, z owsoniany plewy I, 467— elastyczne na sprężynach III, 180.

Materye, czyszczenie bawełnianych, iedwabnych i wełnianych II, 430— nieprzepuszczające wody II, 443.

Medale, srebrnych i złotych zachowanie od zeznie-
dzenia III, 418.

Metale, pokost ochronny dla tychże II, 441— p. 2 c-
lazo, miedź, kompozycja.

Mąka, polepszenie chlebowy II, 109.

Miech, ulepszony II, 184—użycie pary wodny III, 342.

Miedź, amalgama do icý posrebrzania III, 334.

Mierzwa, patrz Nawóz.

Miernictwo: narzędzia do wymierzania wysokości
i odległości przedmiotów I, 119— taśma po-
miarowa do wymierzania statków browar-
nych i gorzelnianych III, 410— Tablica kwa-
dratów i powierzchni kół III, 258.

Mięso, o nasalaniu I, 218 — nasalanie do wędzenia
II, 213— skruszenie twardego I, 466— uży-
cie dla ludzi z zarażonego bydła III, 82 —
użycie końskiego III, 78— zachowanie świe-
żego w letniý porze III, 417.

Mikroskopy, z dyamentu I, 209.

Mile Doktor, o poruszaniu się ciał w bliskości strumie-
nia powietrznego I, 83— tegoż machina pa-
rowa obrotowa I, 235.

Miód, czyszczenie I, 448.

Mléko, środek przeciwko skwaśnieniu I, 466— wpływ
elektryczności III, 286—mlékomierz III, 307—
wyrobki mléczne P. *Braconnot* iako to: mléko
zgęszczone do małej objętości III, 372— mlé-
czny syrop czyli konserwa tamże,— w ta-
bliczkach 375.

Młocarnia, szwedzka I, 22— francuzka P. *Oubriot*
I, 318.

Młyny, skleianie kamieni II, 278— ulepszenia w an-
gielskich II, 293— koło wodne III, 350.

Móle, ochrona futer i tkanin wełnianych I 223.

Mrówki, zabezpieczenie drzew od tychże II, 431.

- Muchy, ochrona od tychże dla koni I, 109— dla mebli i malowideł III, 416—sposób na muchy II, 230.
- Mydło, kosmetyczne II, 437.
- Myszy, zabezpieczenie od tychże zboża w snopach I, 108.
- Nabiał, patrz Mléko, Sér.
- Narzędzia, patrz Aparaty.
- Nawóz, o wpływie różnego nawozu na rośliny I, 31— pod kartofle I, 177 — węglowy II, 331 — działanie na rośliny II, 398.
- Obicie papierowe, chędożenie tychże I, 219.
- Obrotomiar, I, 68.
- Obuwie, nieprzemakające I, 459.
- Ocet, długie tegoż zachowanie II, 107.
- Odzież, nieprzemakająca II, 443.
- Ognie ochotne, II, 1.
- Ogórk, wczesne I, 465 (dwa sposoby).
- Ogrody, twarde w nich i czyste drogi II, 333.
- Ogrodzenie, z drzew żywych zrósłych III, 364.
- Ogrzewanie, bez ognia I, 468.
- Oleiek różany, wyrabianie tegoż w Azyi II, 444.
- Oléy, odświeżanie starego I, 109 — oczyszczanie rzepakowego I, 136 — lnianego i rzepakowego III, 183— nowa roślina olejna I, 206— walce do gniecienia nasion olejnych II, 198 — wiadomość o machinie do wybijania II, 90— własności olejów tłustych III, 55— wydajność rozmaitych nasion, tamże 58— stopień zamarzania 59— ilość wypalająca się na godzinę 60 — ilość ciepła wydobywająca się przez spalanie, tamże.
- Ołów, szkodliwość rur ołowianych II, 436.
- Ołówek, użycie do malarskiej roboty III, 65.

- Orzechy**, sposób zachowania III, 112.
- Oświećcanie**, wykład o ténże na kursie chemii stó-
sowanáy III, 1, 113— gazem oleynym III,
115—gazem z węglakamiennego III, 123 (patrz
także Świécce)— czyszczenie rybiego tra-
nu III, 8.
- Owad**, nowo-znaleziony I, 75.
- Owce**, hodowanie pod gołém niebem I, 108— na stay-
niach I, 186— angielskie z długą wełną przy-
swoione we Francyi I, 420— praktyczna nau-
ka hodowania merynosów II, 49, 165, 261 i
III, 195— o myciu i strzyży II, 149— przy-
czyna tłustego potu w wełnie I, 433— o za-
chowaniu przy zdrowiu III, 216— o ospie I,
356— prezerwatywa w czasie ospy I, 367—
o szczepieniu ospy II, 409 i 416— sposób na
zarazę racieczną I, 366.
- Owoce**, zachowanie I, 469 i III, 400— zachowanie
jabłtek II, 333— (patrz także Drzewa owo-
cowe).
- Papiér**, niespalny I, 112— klejenie w kufach I, 202
i III, 91— opierający się zepsuciu i wilgoci
I, 334— z paździerzy lnianych, konopnych
i chmielowych II, 277— biclenie I, 441—
machina do mielenia szmat II, 337.
- Para**, o parowaniu wody w wysokich temperaturach
I, 203— (patrz maszyny parowe, ko-
ciół)— użycie do zrobienia próżni, do mic-
chów, do pędzenia statków wodnych, do na-
dania pędu w kominach III, 337.
- Pasza**, dla owiec, (patrz praktyczna nauka hodowa-
nia merynosów II, 64, 165)— nowa roślina
I, 207, II, 218.

- Pęchérz**, użycie zamiast korka do wina I, 364.
Piec, pickarski II, 286.
Pieczątowanie, listów II, 332.
Piegi, sposób na zgubienie I, 460.
Pierniki, wypickanie tychże II, 242.
Piérze, czyszczenie tychże z tłustości zwierzęcy III, 111.
Piiawki, sposób aby się łatwiéy czépiły I, 365—
 zachowanie I, 463.
Piołun, potaż z niego II, 327.
Pióra do pisania, przyrządzanie I, 220— do rysowa-
 nia III, 63,
Piwo, chłodzenie takowego I, 192— aparat W a g e n-
 manna do chłodzenia III, 345— z krupk
 słodowych I, 436— z dextryny III, 286.
Plamy, wywabianie rdzawych z bielizny I, 112— wy-
 wabianie plam z tłustości, żywicy, smaro-
 widła do kół, olejów i t. d. II, 445.
Pluskwy, środek przeciwko tymże II, 330,
Poczta, gołębia II, 334— ustanowienie kommunika-
 cyi w czasie kry na szerokich rzekach III, 186.
Podkowy, zimowe I, 368— użyteczność stalowych
 II, 188.
Pokrzywa, *Withława*, nowy materyał do przędze-
 nia II, 327.
Policya, ścierwisko końskie pod Paryżem III, 68—
 ogólny wykaz fabryk, rękodzielni i warszta-
 tów, które po miastach we Francyi bez po-
 zwolenia Policyi stawiane bydź nie mogą
 III, 94.
Pompy, nowe tłoki do tychże III, 39.
Porcelana, kit do tégże II, 446,

- Potaż z piotunu II, 327.**
- Powietrze, o uchodzeniu takowego w atmosferę I, 78— o poruszaniu się ciał w bliskości strumienia powietrznego I, 83— iako siła do pędzenia wozów I, 103.**
- Powrozy, z bawełny I, 210— niespalne III, 224.**
- Pożar, ratowanie II, 329— powstający z samopału III, 392.**
- Pranie, fabryczne wełny III, 15— duńskich rękawiczek III, 112.**
- Prassy, *Heberta* II, 79— kłiniowa i drążkowa II, 85.**
- Przemysł, postępy tegoż we Francyi I, 369.**
- Pszczóły, karmienie tychże w czasie niedostatku I, 48— wiadomość dla pszczelarzy III, 221.**
- Psy, środek na parchy I, 464— ostrzeżenie względem wściekłych II, 104.**
- Psykter, aparat do chłodzenia płynów I, 454.**
- Pyrometr, I, 161.**
- Pytle angielskie II, 307.**
- Rachunkowość, tablica kwadratów, tudzież obwodów i powierzchni kół III, 258.**
- Rdza, wywabianie plam z bielizny I, 112— powleczenie ochronne na żelazo III, 336— sposób zachowania stali i żelaza III, 353.**
- Rękawiczki, pranie duńskich III, 112.**
- Robaki, sposób na tasiemca czyli solitera I, 462— 463— na robaki w wazonach II, 434— w sęrcze II, 107.**
- Róg rybi, tkanina z tegoż I, 112.**
- Rolnictwo, porównanie pożytku z uprawy roli na żyto i kartofle do wypędzania gorzałki I, 164— o machinie do koszenia konieczyny i wyłuszczenia z niej nasienia I, 182— nowa roślina olejna I, 206**

- dito pastewna I, 207 — wódka z porostu islandzkiego I, 220 — wyniszczenie iadowitych roślin I, 221 — zawlekanie zesztych zasiów II, 112 — (patrz także Nawozy).
- Rośliny**, o wpływie na nie rozmaitych nawozów II, 34 i 398 — nowa roślina pastewna I, 204 i II, 218 — olejna I, 206 — wyniszczenie iadowitych I, 221 — wpływ księżycy na nie II, 137 —, pokrzywa Withlawa na włókno do przedzenia II, 327 — wpływ odmiennego gruntu II 435 — użycie chloryny do ich wegetacji I, 442
- Ryciny**, kolorowanie tychże I, 195.
- Rysunki**, kolorewanie tychże I, 195 — ołówkowe III, 65 — pióro do rysowania III, 65 — nowe narzędzie do zdejmowania perspektywicznych III, 177.
- Sér**, środek przeciwko robaczkom w tymże II, 107.
- Sita**, fizyczna człowieka I, 1 — powietrza do pędzenia wozów I, 103 — konia pracującego w zaprzęgu u kołowrotu III, 384 — do ciągnięcia wozów po różnych drogach III, 377.
- Skóry**, czernidło angielskie do tychże I, 467 — smarowidło I, 467 — (co do wyprawy patrz Garbarstwo).
- Słoma**, uprawa téżże do kapeluszków II, 445.
- Słonina**, sposób zachowania II, 441.
- Smarowanie** czopów i panwi u machin II, 89 — użycie do tego talku II, 220,
- Śmiertelność** ludzi w różnych krajach III, 220.
- Smoła**, gaz do oświećania z téżże I, 213.
- Smołkowanie** butelek III, 417.
- Sokolnicki**, sposób rznięć kanałów w ziemi I, 222.

- Sól**, odkrycie samorodnego szczawianu potażu I, 354. — ilość soli kuchennéy na kuli ziemskiéy II, 332.
- Sośnina**, ilość ciepłika z iéy spalenia III, 13 — szyszki do garbowania skór III, 110.
- Srebro**, zachowanie śrébrnych przedmiotów od zepsiedzenia III, 418.
- Stal**, wytrzymałość I, 62 — lutowanie II, 222 — zachowanie od rdzy III, 353 — podkowy stalowe i hartowanie tychże II, 188.
- Statki spławne**, do pływania pod wodą II, 113.
- Statystyka**, ilość wprowadzanego do Anglii cukru, kawy, kakao i łożu III, 108.
- Śmiertelność** ludzi w różnych krajach III, 220.
- Stearyna**, świece z téyże III, 9 — wyrabianie z łożu III, 282.
- Stolce pokojowy**, bezwonny II, 147 — mocny dachowy III, 151.
- Strzelby**, nowy kształt rur I, 209.
- Studnie**, wiercone II, 26, 395 — czyszczenie wody w studniach II, 109.
- Światło**, ilość wydawanego z rozmaitych materyałów III, 114 — (patrz także Oświecanie i Świece).
- Świece**, łożowe pięknie się palące I, 336 — margarynowe i stearynowe III, 9 — ilość wypalająca się na godzinę III, 114 — ulepszone knoty do tychże II, 332 — olbrotowe III, 110 — (patrz także Łóy i Tłustość woskowa z ciał zwierzęcych).
- Szczawian potażu**, samorodny na grzybach I, 354.
- Szczury**, wygubienie tychże III, 309.
- Szellak**, biały lakier z tegoż I, 325 — wybielanie I, 457.

- Szkło, bez potażu i sody I, 216— tafłowe ordynaryjne I, 217.
- Szparagi, sposób otrzymania bardzo dużych III, 111.
- Szpiclérz, winda do wyciągania worków w tymże Szynki, nasalanie i wędzenie II, 213.
- Tablica, kwadratów, tudzież obwodów i powierzchni kół, w calach i stopach kwadratowych III, 258 — wytrzymałości żelaza kutego I, 63 — ogniw żelaznych 64— sztabek stalowych 64— drzewa 65— skuteczności nawozów I, 37— wydajności nasion olejnych ciężkości gatunkowéy i wysychania różnych olejów III, 58— stopni zamarzania olejów III, 59—palności olejów III, 60— drukowanych dzieł we Francyi I, 388.
- Tkaniny, z rybiego rogu I, 112— z łyka lipowego I, 204— sposób doświadczenia trwałości kolorów na tkaninach II, 330— czyszczenia zbrudzonych II, 430.
- Tłoki, nowe do pomp III, 39.
- Tłustość woskowa, z ciał zwierzęcych II, 375 i III, 109.
- Tran rybi, czyszczenie III, 8.
- Trebhauz, II, 123.
- Torf, III, 129 i 136.
- Tubus wielki, do przesyłania ludzkiego głosu do wielkiéy odległości III, 325.
- Tunel, droga podziemna pod Tamiżą I, 225.
- Wapno, o wpływie wierzchnich warszt ziemi na atmosferę I, 204— (patrz także Cementy).
- Węgle, o wypalaniu tychże I, 402— nawóz z tychże II, 331— ilość ciepłika z węgla kamiennego

- III, 11— rozbiór kamiennego III, 129— drzewne jako materiał opałowy III, 126 i 135— kamienne dito 128 i 135— gorzenie drzewnego III, 232— kamiennego 235.
- Wetna**, o machinie do czesania I, 206— fabryczne iéy pranie III, 15— o przyczynie tłustego w niéy potu I, 433— o merynosowéy III, 195— (patrz także *O wce*).
- Weterynarya**, wykadzanie stajen bydłécych w czasie zarazy I, 106— o ospie oweczéy i iéy szczepieniu patrz *O wce*, leczenie zarazy racicznéy (także)— przerwatywa w czasie zarazy (także)— sposób na zastarzałą świérzbę u koni I, 463— na parchy u psów I, 464.
- Wiatr**, wpływ tegoż na pęd powietrza w kominach III, 254— aparat do wstrzymania iego wpływu na kominy III, 256.
- Wieprze**, karmienie tychże III, 416.
- Winda szpiclérzowa** I, 31.
- Wino**, poprawienie tegoż użyciem pęchérza zamiast korka I, 361— napóy winny z bulwy I, 464— zachowanie w niepełnych beczkach lub butlach I, 466— wyrabianie z cukru kartoflanego II, 310— zniszczenie odrazy z pleśni II, 422— szampańskie z gruszek III, 224— z krajowych winogron III, 223.
- Witwicksi*; o karmieniu pszczeń I, 48.
- Włosy**, czernienie tychże II, 221.
- Woda**, filtra do téyże I, 214— czyszczenie w studni II, 109— zmiękczenie twardéy II, 213— czyszczenie II, 425— wyrabianie kolońskiéy II, 440— i III, 89— aparat do prędkiego grzania III, 31— aparat do długiego zachowania gorącéy III, 61.
- Wódka**, porównanie iéy ilości z równéy przestrzeni gruntu zasianego żytem lub kartoflami I, 164— z porostu islandzkiego I, 220— z borówek II, 328— doświadczenia z alkoholem I, 367— oczyszczanie I, 469 i 419— uwolnienie od odrazy z pleśni II, 422— wyrabianie kolońskiéy patrz *Woda*.
- Wołki**, przeszkodzenie wylęganiu się ich w zbożu III, 449

Wosk, aparat do wytapiania za pomocą pary wodnej I, 143— sposób otrzymania czystego z woszczyn I, 218— woskowa tłuściość z ciał zwierzęcych II, 375 i III, 109.

Wóz, ciągnięty przez latawców I, 73.

Zaraza bydłca, patrz **Weterynaryja**.

Zboże, zabezpieczenie od myszy w stogach I, 108— ochronienie od wołków I, 449— zachowanie II, 110.

Zęby, proszek do czyszczenia II, 99— ilość kapitałów na zachowanie i czyszczenie we Francji III, 109.

Żegluga, pod wodą II, 113.

Żelazo, wytrzymałość I, 62— ulepszenie w wyrabianiu I, 201— guziki żelazne kolorowe I, 203— działanie lanego na kute I, 363— hartowanie I, 366— zmięczanie lanego II, 219— lutowanie stali i żelaza II, 222— użycie pary wodnej do wytapiania II, 321— przerabianie surowcu na żelazo sztabowe III, 67— amalgama do posrębrzania III, 334— powleczenie ubezpieczające od rdzy III, 336— zachowanie od rdzy III, 353.

Złoto, wymywanie tegoż II, 329— złotych przedmiotów zachowanie od ześniedzenia III, 418.

Zupy pożywne i oszczędne III, 149.

Zwierciadło, amalgama do tychże I, 221.

Zwierzęta domowe, doświadczenie z rozplądaniem I, 170, II, 254— o odziedziczeniu własności po samcach i samicach II, 36— ostrzeżenie względem wściekłych II, 101— zamienienie ciał zwierzęcych na tłuściość woskową II, 375— o wygubianiu szkodliwych, pod ziemią kryjących się III, 309— (patrz także **Konie**, **Owce**, **Weterynaryja**).

Żywica, Gummi-Dammar I, 364.